

23—27 januari.

Debatter m. m.

Sid.

Fredagen den 23 januari.

Svar på fråga av:

Herr Widén ang. uppsättande av ljussignaler vid en obehövad järnvägsövergång söder om Molkom	3
Herr von Seth ang. åtgärder till förhindrande av olyckor i samband med s. k. tidningsflygning	4
Interpellation av herr Swedberg ang. handläggningen av frågan om ordnandet av den andliga vården vid sjukhusen	6

Tisdagen den 27 januari fm.

Svar på fråga av herr Nihlfors ang. den pågående översynen av bestämmelserna om samordning mellan tjänstepension och folkpension	9
--	---

Tisdagen den 27 januari em.

Interpellationer av:

Herr Svensson i Stenkyrka ang. kustbevakningen på Gotland . . .	16
Herr Adamsson i anledning av de olyckshändelser, som orsakats genom pojkars innehav av luftgevär och luftpistoler	17

Samtliga avgjorda ärenden.

Fredagen den 23 januari.

<i>Bankoutsrottets</i> memorial nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutsrottet avgivna berättelse	6
— nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutsrottet avlämnade berättelse	6

Fredagen den 23 januari.

Kl. 11 fm.

§ 1.

Justerades protokollet för den 16 innevarande januari.

§ 2.

Svar på fråga ang. uppsättande av ljussignaler vid en obehövad järnvägsövergång söder om Molkom.

Herr talmannen lämnade på begäran ordet till

Chefen för kommunikationsdepartementet, herr statsrådet ANDERSSON, som yttrade: Herr talman! Herr Widén har frågat mig, om jag vill medverka till att järnvägsstyrelsens beslut den 1 mars 1950 om uppsättande av ljus- och ljudsignaler vid den för närvarande obehövade järnvägsövergången söder om Molkom snarast verkställas.

Till svar får jag meddela, att ritningar till den nu ifrågavarande säkerhetsanläggningen förelåg färdiga i november 1951 och att den erforderliga materielen levererades i november 1952. Anläggningen kommer att påbörjas så snart väderleksförhållandena så medger och beräknas kunna tagas i bruk under våren 1953. På grund härav anser jag någon åtgärd från min sida ej erforderlig.

Härefter anförde:

Herr WIDÉN (fp): Herr talman! Jag ber att få tacka chefen för kommunikationsdepartementet för svaret på min fråga.

Det som slår mig när man läser detta svar och som vi från trakten givetvis har varit förvånade över är den långsamhet med vilken detta ärende har behandlats. Denna järnvägsövergång är utan tvivel en av de svåraste man kan

tänka sig. Jag kan nämna att det för två år sedan förekom ett tillbud till en olycka. En av dem som bor i trakten färdades fram med hästfordon, han stannade vid övergången, gick fram och lyssnade men hörde inget tåg, han körde över, expressen kom och körde på bakvagnen. Som väl var hade han en så dålig vagn, att han själv och hästen klarade sig.

Provinsialläkaren därhemma har berättat, att han aldrig vågar åka över järnvägen i sin egen bil, utan han tar taxi. Han kan då gå ur och se efter att inget tåg kommer medan bilen kör över järnvägen. — Jag vill bara nämna dessa båda exempel för att belysa hur svår denna järnvägsövergång i verkligheten är.

Jag sade att vi är förvånade över den långsamma behandlingen. I mars 1950 beslöt järnvägsstyrelsen, att det skulle uppsättas ljus- och ljudsignaler. Enligt svaret förelåg ritningar färdiga först i november 1951, och inte förrän nu till våren har man att räkna med att signalanordningen skall bli klar. I förra veckan påbörjades arbetet, kan jag med tillfredsställelse konstatera.

Det som förvånar bygdens folk är att det skulle behöva ske en allvarlig bilolycka vid denna järnvägsövergång innan man började arbetet. Jag har tidigare fått den uppgiften, att det var ett års leveranstid på materielen, och det framgår ju också av svaret. Emellertid fattades beslutet i mars 1950, och man blev inte färdig med ritningarna förrän i november 1951. Man måste beklaga att det dragit ut över så lång tid.

Den olycka som inträffade vid denna järnvägsövergång den 9 januari ser ut att inte medföra att något människoliv går till spillo, även om åtminstone två

Svar på fråga ang. åtgärder till förhindrande av olyckor i samband med s. k. tidningsflygning.

personer fått mycket svåra skador. Jag uppfattar det som ett rent under att inte alla tre som fanns i bilen omkom. Bilen blev fullständigt krossad till småbitar.

Jag vill i alla fall konstatera med tillfredsställelse, att man har kommit så långt att vi har utsikter att få denna fråga löst senast till våren.

Chefen för kommunikationsdepartementet, herr statsrådet ANDERSSON: Herr talman! Det är naturligtvis beklagligt att det finns så många obevakade järnvägsövergångar — det finns ju tusentals som inte har säkerhetsanordningar — och man kan naturligtvis i likhet med herr Widén vara förvånad över det långa dröjsmålet. Det skulle man med skäl kunna vara om vi bara hade haft några få sådana farliga övergångar, men här rör det sig ju om ett mycket stort antal. SJ försöker gradera de säkerhetsanordningar, som skall utföras, efter angelägenhet.

Jag vill erinra om att under åren 1946—52 inte mindre än 516 nya anläggningar kommit till. Under samma tid har dock SJ hunnit planera många fler, inte mindre än 889. Det finns en viss eftersläpning, som sammanhänger dels med svårigheten att få fram materiel — den svårigheten består ju tyvärr alltjämt, även om vi nu hoppas att det skall bli lättare — dels som alla vet med den investeringsbegränsning som ju har drabbat SJ hårt under många år. Här sker dock — det har jag undersökt — ett arbete på att snabbt komma till rätta med de allra värsta vägoövergångarna, och i den mån vi kan forcera dessa investeringar, hoppas vi att många olyckor skall kunna förhindras. Självfallet tar det emellertid ännu många år innan man löst frågan om alla de obevakade övergångar som finns, särskilt på enskilda vägar, vilket det här är fråga om.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 3.

Svar på fråga ang. åtgärder till förhindrande av olyckor i samband med s. k. tidningsflygning.

Ordet lämnades på begäran till

Chefen för kommunikationsdepartementet, herr statsrådet ANDERSSON, som yttrade: Herr talman! Herr von Seth har frågat mig om jag har för avsikt att, på grund av de olyckor med 18 dödsoffer, som inträffat under de senaste två åren i samband med s. k. tidningsflygning, vidtaga åtgärder för att eliminera eller minska riskerna inom denna trafikgren.

Till svar härpå får jag till en början meddela, att sedan tidningsflygning i större omfattning börjat bedrivas i vårt land har fr. o. m. år 1950 vid sådan flygtrafik inträffat sammanlagt 10 haverier. Härvid har tillhoppa 18 personer dödats samt 3 svårt och 5 lindrigt skadats. Antalet haverier var 2 under 1950, 6 under 1951, 1 under 1952 och 1 hittills under 1953. I förhållande till trafikvolymen har haverierna starkt minskat. År 1950 räknade man nämligen med ungefär 250 000 flygkm på ett totalhaveri, medan man 1952 hade 2 000 000 flygkm per totalhaveri. Med det begränsade underlag som denna statistik bygger på får emellertid ej alltför stora förhoppningar knytas till dessa siffror, men de synes dock visa, att olycksfrekvensen är på väg nedåt.

Undersöker man samtliga totalhaverier under åren 1950—53 finner man att 90 % orsakats av förarfel. Det är alltså tydligt, att man i arbetet på att nedbringa olycksriskerna bör ägna särskild uppmärksamhet åt utbildningen och träningen av flygförarna samt åt den fortlöpande kontrollen av förarnas kompetens. Luftfartsstyrelsen har under de senaste åren vidtagit sådana åtgärder genom att utarbeta och utfärda nya bestämmelser för utbildning av

Svar på fråga ang. åtgärder till förhindrande av olyckor i samband med s. k. tidningsflygning.

förare samt genom att skärpa kompetenskontrollen. Man måste emellertid räkna med att det tar viss tid innan företagens organisation, flygmateriel och personal uppnår önskvärd standard.

I den offentliga diskussion som framkallats av olyckorna har det gjorts gällande, att transportuppdragets karaktär av tidningsflygning medverkat till olyckorna på så sätt att flygföretagen och förarna av konkurrensskäl skulle taga onormala risker för att utföra tidningsföretagens uppdrag. Avgörande är emellertid ansvarsfördelningen i frågor som rör säkerheten. Enligt de driftbestämmelser, som luftfartsstyrelsen utfärdat för flygföretag, som driver yrkesmässig trafik, skall varje sådant företag ha en av styrelsen godkänd flygchef. Det är på denne och flygförarna som ansvaret för flygningarnas genomförande vilar, och det är därför av största vikt, att denna del av företagens organisation står självständigt gentemot den kommersiella delen och gentemot kunderna. Denna ansvarsfördelning står, enligt luftfartsstyrelsens uppfattning, klar för flygbolagen och respekteras av dem.

Luftfartsstyrelsen har såväl före som efter de senaste olyckorna haft överläggningar med representanter för flyg- och tidningsföretagen om säkerhetsfrågorna och därvid även tagit upp till diskussion detaljfrågor utanför styrelsens egentliga kontrollområde. Ett flertal förslag har på detta sätt kommit fram, vilkas genomförande måhända kan bidra till höjande av säkerheten. Då styrelsen f. n. överväger dessa förslag och med uppmärksamhet följer utvecklingen på tidningsflygets område, finner jag några åtgärder från min sida tills vidare icke påkallade.

Härpå anförde

Herr von SETH (h): Herr talman! Jag anhåller att till herr statsrådet få fram-

föra mitt tack för svaret på denna fråga.

Det är anmärkningsvärt att man redan nu kan konstatera, att 90 procent av de totalhaverier som ägt rum under åren 1950—1953 har förorsakats av förfarfel. Statsrådet har i sitt svar berört, att man inte kan bortse från att allmänheten tycker att konkurrensen har spelat en viss roll. För menige man står det nog klart att man inte på något sätt får eftersätta säkerheten, även om det är ganska naturligt att tidningarna för sin distribution tar de modernaste trafikmedlen i anspråk.

När det gäller flyget, har givetvis lekmän svårt att bedöma riskerna, men jag vill påpeka att när flygplanen kommer till landningsplatserna, står där bilar färdiga som kapplöpningshästar på startlinjen, färdiga att distribuera tidningarna. Man trampar gasen i botten, och det kan utan överdrift sägas att bilförarna tar stora risker, inte minst nu på vintern. Det är därför med tillfredsställelse jag konstaterar, att statsrådet i sitt svar klart och tydligt meddelar, att luftfartsstyrelsen har utfärdat bestämmelser i syfte att flygningarna genomföres på ett säkerhetsmässigt fullt tillfredsställande sätt.

Jag har ingen anledning att ingå längre på denna i och för sig mycket viktiga sak. Orsaken till att jag ställt denna fråga är att jag så snart som möjligt ville ha besked om hur statsrådet ställer sig till saken. Statsrådet slutar med att säga att luftfartsstyrelsen överväger ytterligare åtgärder och med uppmärksamhet följer utvecklingen på tidningsflygets område, varför statsrådet inte finner anledning att å sin sida vidtaga ytterligare åtgärder. Jag är fullt tillfredsställd med detta svar och hoppas endast, att man snart skall komma till klarhet om vad som bör göras.

Innan jag slutar vill jag dock inte underlåta att säga, att menige man har en känsla — jag säger ingalunda att

Interpellation ang. handläggningen av frågan om ordnandet av den andliga vården vid sjukhusen.

den överensstämmer med verkliga förhållandet — att den flygplanstyp, som på kort tid varit med vid två olyckor i Jönköping, inte skulle vara den lämpligaste för sådana små flygfält.

Jag är emellertid övertygad om att man kommer att nå klarhet även på den punkten, och jag anser att jag har nått syftet med min fråga.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 4.

Föredrogos var efter annan följande på bordet liggande motioner; och hänvisades därvid

till statsutskottet motionerna:

nr 60 av herrar *Dickson* och *Bracquier*;

nr 61 av herr *Lindberg m. fl.*;

nr 62 av herr *Gustafsson* i Bogla *m. fl.*; och

nr 63 av herr *Olsson* i Gävle *m. fl.*;

till behandling av lagutskott motionerna nr 64 och 65 av fru *Nilsson*;

till statsutskottet motionerna:

nr 66 av herr *Thapper m. fl.*;

nr 67 av herr *Jansson* i Aspeboda och fru *Lindskog*;

nr 68 av herr *Johansson* i Torp *m. fl.*;

nr 69 av herr *Eriksson* i Sandby; och

nr 70 av herrar *Johansson* i Norrfors och *Skoglund* i Umeå;

till bevillningsutskottet motionen nr 71 av fru *Torbrink*;

till behandling av lagutskott motionerna:

nr 72 av herrar *Andersson* i Ronneby och *Petterson* i Degerfors;

nr 73 av herr *Jonsson* i Skedsbygd *m. fl.*;

nr 74 och 75 av herr *Senander m. fl.*; samt

nr 76 av herrar *Ericsson* i Näs och *Jonsson* i Skedsbygd;

till jordbruksutskottet motionerna: nr 77 av herr *Mårtensson* i Uddevalla *m. fl.*;

nr 78 av herr *Skoglund* i Umeå *m. fl.*;

nr 79 av herrar *Skoglund* i Umeå och *Levin*;

nr 80 av herr *Hansson* i Skegrie *m. fl.*; och

nr 81 av fru *Boman*;

till andra kammarens allmänna beredningsutskott motionerna:

nr 82 av fru *Nilsson* och

nr 83 av herr *Eriksson* i Sandby *m. fl.*;

till bevillningsutskottet motionen nr 84 av herr *Nilsson* i Svalöv;

till behandling av lagutskott motionen nr 85 av herrar *Cassel* och *Nilsson* i Svalöv;

till statsutskottet motionerna:

nr 86 och 87 av herrar *Bengtsson* i Varberg och *Bengtsson* i Halmstad; samt

till behandling av lagutskott motionen nr 88 av herr *Nihlfors m. fl.*

§ 5.

Föredrogos vart efter annat och lades till handlingarna bankoutskottets memorial:

nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse; och

nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

§ 6.

Interpellation ang. handläggningen av frågan om ordnandet av den andliga vården vid sjukhusen.

Herr SWEDBERG (fp) erhöll på begäran ordet och yttrade: Herr talman! Den 22 december 1943 tillkallade che-

Interpellation ang. handläggningen av frågan om ordnandet av den andliga vården vid sjukhusen.

fen för ecklesiastikdepartementet enligt bemyndigande av Kungl. Maj:t den 17 december samma år sakkunniga för att utreda och avgiva förslag rörande förbättrade betingelser för den andliga vården å sjukhusinrättningar jämte därmed sammanhängande frågor. Denna åtgärd hade föregåtts och måhända för- anletts av flera framställningar både från kyrkomötets sida och i riksdagen.

Kyrkomötena 1932 och 1941 hem- ställde hos Kungl. Maj:t om utredning i förevarande spörsmål, och vid 1943 års riksdag yrkades i två likalydande motioner, att riksdagen hos Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning av denna fråga. I såväl kyrkomötets skrivelser och motionerna i riksdagen som i flera av dessa föranledda yttranden fram- hölls behovet av en bättre andlig om- vårdnad av patienterna vid landets sjukvårdsinrättningar. De sakkunniga uttalar i sitt betänkande, som överläm- nades till ecklesiastikdepartementet den 29 oktober 1949, att »den andliga vård, som för närvarande meddelas vid sjukhusen, synes, efter vad från flera håll omvitnats, icke tillfreds- ställande fylla de anspråk, som man . . . bör kunna ställa på sådan andlig vård». Sakkunniga framlägger också förslag till förbättring av ifrågavarande and- liga vård.

Som ovan nämnts avlämnade sakkun- niga sitt betänkande och förslag den 29 oktober 1949. Så vitt jag kunnat utröna, utsändes detta först under hösten 1952 på remiss till skilda instanser. Det är möjligt att ecklesiastikdepartementet haft sina skäl till den långsamma tak- ten i handläggningen av detta ärende. Men ett mycket stort antal medborgare i skilda kretsar av vårt folk anser — enligt min mening med all rätt — att denna fråga hör till dem, vars till- fredsställande lösning icke bör för- dröjas.

Med stöd av här anförda anhåller jag om andra kammarens tillstånd att till

herr statsrådet och chefen för eckle- siastikdepartementet få rikta följande frågor:

1. Vad är anledningen till dröjsmålet inom ecklesiastikdepartementet med handläggningen av frågan om ordnande av den andliga vården vid sjukhusen?

2. Är herr statsrådet i tillfälle med- dela, när förslag i detta ärende kan väntas bli förelagt riksdagen?

Denna anhållan bordlades.

§ 7.

Anmäldes och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 13, till Konungen angående utseende av ledamöter och suppleanter i utrikes- utskottet och utrikesnämnden.

§ 8.

Anmäldes, att följande motioner un- der sammanträdet avlämnats till herr talmannen, nämligen

nr 89, av herr *Edberg m. fl.*, angå- ende en översyn av principerna och formerna för den parlamentariska de- mokratien och den författningsmässiga ramen för vårt parlamentariska liv;

nr 90, av herr *Håstad*, om upphä- vande av § 113 regeringsformen;

nr 91, av herr *Anderson* i Sundsvall *m. fl.*, om ändring av § 21 riksdags- stadgan;

nr 92, av herr *Gustafson* i Göteborg *m. fl.*, angående en snabbtredning i syfte att få till stånd en bättre organi- sation av riksdagsarbetet;

nr 93, av herr *Swedberg m. fl.*, an- gående tryckning och utdelning i folk- skolorna av Förenta Nationernas för- klaring om de mänskliga rättigheterna;

nr 94, av herr *Johnsson* i Kastanje- gården *m. fl.*, angående vissa bygg- nadsarbeten vid Karlskrona örlogs- varv;

nr 95, av herr *Pettersson* i Norregård *m. fl.*, om avveckling av statens pris- kontrollnämnd;

nr 96, av herrar *Swedberg* och *Widén*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till arvoden åt deltagare i praktisk lärarkurs vid sjöbefälsskolorna;

nr 97, av herr *Edberg m. fl.*, om anslag till Institut Tessin i Paris;

nr 98, av fru *Andrén m. fl.*, om rationalisering i kostnadsbesparande syfte av skolmåltidsverksamheten;

nr 99, av herr *Edberg*, om anslag att utgå som Sveriges anpart i kostnaderna för en assistent vid nordiska farmakopénämndens generalsekretariat;

nr 100, av herr *Andersson i Dunker m. fl.*, om införande av hemsjukvårdsbidrag till kroniskt sjuka;

nr 101, av fru *Ericsson i Luleå m. fl.*, om höjning av det statliga driftbidraget till semesterhem för husmödrar;

nr 102, av fröken *Höjer m. fl.*, om inrättande av vissa läkar- och sjuksköterskebefattningar vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet;

nr 103, av herr *Severin i Gävle m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till handelshamnar och farleder;

nr 104, av herr *Jacobson i Vilhelmina m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om bidrag till byggande av enskilda vägar;

nr 105, av herr *Jacobson i Vilhelmina*, angående förläggning till Vilhelmina köping av en av postverket planerad revisionsverkstad;

nr 106, av herr *Johansson i Norrfors m. fl.*, om ändring av grunderna för statsbidrag till byggande och underhåll av enskilda vägar;

nr 107, av herr *Jonsson i Järvsand*, om höjning av pensionsbeloppen för vissa f. d. arbetare vid vägväsendet;

nr 108, av herr *Thapper m. fl.*, angående omreglering av pensionerna för de av staten övertagna enskilda järnvägarnas pensionärer;

nr 109, av herr *Kyling* och fröken *Wetterström*, angående förbättrade pensionsförmåner för förra byråsekretera-

ren hos försvarets civilförvaltning K. G. Redin;

nr 110, av herr *Jonsson i Skedsbygd m. fl.*, om sänkning av skatten för fordon, som drives med användande av inhemskt fast bränsle;

nr 111, av herr *Christenson i Malmö*, om borttagande av de indirekta skatterna på tandvårdsmedel;

nr 112, av herrar *Hæggbloom* och *Svensson i Krokstorp*, angående vissa lättnader i fastighetsbeskattningen;

nr 113, av herr *von Seth m. fl.*, om upphävande av regleringen av rundvirkesexporten;

nr 114, av herr *von Seth m. fl.*, om ändring av direktiven för ännu ej avslutade strukturutredningar;

nr 115, av herr *Gustafsson i Borås m. fl.*, om en fastare fixering av abortlagens tillämpningsområde, m. m.;

nr 116, av fru *Eriksson i Stockholm* och herr *Wallentheim*, om ändrad lydelse av 11 § lagen om religionsfrihet;

nr 117, av herr *Ericsson i Näs m. fl.*, om skärpning av straffen för högförräderi och spioneri;

nr 118, av herr *Larsson i Hedenäset m. fl.*, om ökat anslag till understöd åt kontrollföreningsverksamhet;

nr 119, av fru *Sandström m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Skogsvård m. m.: Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Avlöningar;

nr 120, av herr *Svensson i Krokstorp m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m.;

nr 121, av herr *Hæggbloom m. fl.*, om ersättning åt arrendatorn C. Elm för vattenskador å 1951 års skörd;

nr 122, av herr *Hæggbloom m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till förekommande och hämmande av smittosamma husdjursjukdomar;

nr 123, av herrar *Larsson i Luttra* och *Andersson i Brämhult*, om begränsning av den statliga tillsynen över och inspektionen av de borgerliga primär-

Svar på fråga ang. den pågående översynen av bestämmelserna om samordning mellan tjänstepension och folkpension.

kommunernas och landstingens förvaltning; och

nr 124, av herr *Nihlfors*, om beredande av möjlighet för innehavare av deklara-tionsbyrå att hos myndighet erhålla intyg om sin kompetens.

Dessa motioner bordlades.

§ 9.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes här- efter kl. 11.21 fm.

In fidem
Gunnar Britth.

Tisdagen den 27 januari.

Kl. 11 fm.

§ 1.

Justerades protokollen för den 20 och den 21 innevarande januari.

§ 2.

Herr talmannen meddelade, att herr Svensson i Göteborg, som vid kam-marens sammanträde den 20 januari beviljades ledighet från riksdagsgöromå-len till och med den 12 instundande februari för att bl. a. deltaga i förhand-lingar angående svenskt-polskt sjöfarts-avtal, anmält, att han på grund av att dessa förhandlingar blivit uppskjutna icke komme att begagna den beviljade ledigheten.

Vidare meddelade herr talmannen, att herr Jönsson i Rosshol, som vid kam-marens sammanträde den 21 ja-nuari med läkarintyg styrkt sig tills vidare vara hindrad att deltaga i riks-dagsgöromålen, denna dag åter intagit sin plats i kammaren.

§ 3.

Svar på fråga ang. den pågående över-synen av bestämmelserna om samordning mellan tjänstepension och folkpension.

Ordet lämnades på begäran till

Chefen för civildepartementet, herr statsrådet LINGMAN, som yttrade: Herr talman! Herr Nihlfors har frågat

mig, om 1951 års pensionsutredning inom den närmaste tiden kan väntas framlägga något resultat av den i ut-redningens direktiv omnämnda över-synen av den nuvarande samordning-en mellan tjänstepension och folkpen-sion för statliga befattningshavare.

Härtill får jag svara, att till 1951 års pensionsutredning har hänskjutits ett flertal frågor av komplicerad natur och att den hittills har nödgats koncentrera sig på frågor om beredande av pension åt sådana grupper, som nu inte har nå- gon pensionsrätt. De problem, som herr Nihlfors' fråga avser, måste ock-så prövas mot bakgrunden av det läge som uppkommer, om det framlagda förslaget om en väsentlig höjning av folkpensionerna bifalles av riksdagen.

Härefter anförde:

Herr NIHLFORS (fp): Herr talman! Jag får tacka statsrådet Lingman för det svar han lämnat på min enkla frå-ga. När 1951 års riksdag hade att ta ställning till en motion, som hade väckts av mig jämte andra kammar-ledamöter i denna angelägenhet, gav statsutskottet i sitt utlåtande nr 74 ut-tryck åt den uppfattningen, att sam-ordningen mellan tjänstepension och folkpension borde utgöra en av de första etapperna i det arbete som 1951 års pensionsutredning hade sig före-

Svar på fråga ang. den pågående översynen av bestämmelserna om samordning mellan tjänstepension och folkpension.

lagt. Eftersom ungefär två år har gått sedan denna utredning tillsattes, ansåg jag det finnas anledning att ställa den här frågan.

Herr statsrådet Lingman tog i sitt svar upp en sak som också behandlas i den proposition nr 15 som lagts fram om höjning av folkpensionerna. Statsrådet Sträng säger i sitt yttrande där, att höjningen av folkpensionerna »påkallar en omprövning av reglerna om samordningen mellan folkpensionerna och andra av statsmedel utgående pensioner till statstjänstemän m. fl. I vilken omfattning de i detta hänseende gällande bestämmelserna bör ändras är föremål för övertvägande och kommer senare att anmälas av chefen för civildepartementet.»

Jag vill med anledning av detta meddelande och vad statsrådet här sade fråga ytterligare, när detta spørsmål kommer att anmälas, om det blir under denna vårriksdag och om i så fall den antydan, som finns i propositionen och även i statsrådets svar, innebär att man alltjämt anser, att principen om pensionens oantastbarhet icke skall vara gällande för statstjänstemännen.

Chefen för civildepartementet, herr statsrådet LINGMAN: Herr talman! Den skrivning som finns i proposition nr 15 har givetvis föranlett, att vi tagit upp utredning om detta problem. Det är min förhoppning, att denna utredning skall bli klar vid en sådan tidpunkt att det blir möjligt att förelägga riksdagen ett förslag i ämnet i samband med eller omedelbart efter behandlingen av proposition nr 15. Det är ju här fråga om problem som hör nära samman med varandra.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 4.

Föredrogos var för sig följande på bordet liggande motioner; och hänvisades därvid

till konstitutionsutskottet motionerna:
nr 89 av herr *Edberg m. fl.*;
nr 90 av herr *Håstad*;
nr 91 av herr *Anderson* i Sundsvall
m. fl.; och
nr 92 av herr *Gustafson* i Göteborg
m. fl.;

till statsutskottet motionerna:
nr 93 av herr *Swedberg m. fl.*;
nr 94 av herr *Johnsson* i Kastanje-
gården *m. fl.*;

nr 95 av herr *Pettersson* i Norregård
m. fl.;

nr 96 av herrar *Swedberg* och
Widén;

nr 97 av herr *Edberg m. fl.*;

nr 98 av fru *Andrén m. fl.*;

nr 99 av herr *Edberg*;

nr 100 av herr *Andersson* i Dunker
m. fl.;

nr 101 av fru *Ericsson* i Luleå *m. fl.*;

nr 102 av fröken *Höjer m. fl.*;

nr 103 av herr *Severin* i Gävle *m. fl.*;

nr 104 av herr *Jacobson* i Vilhelmina
m. fl.;

nr 105 av herr *Jacobson* i Vilhelmina;
nr 106 av herr *Johansson* i Norrfors
m. fl.;

nr 107 av herr *Jonsson* i Järvsand;

nr 108 av herr *Thapper m. fl.*; och

nr 109 av herr *Kyling* och fröken
Wetterström;

till bevillningsutskottet motionerna:
nr 110 av herr *Jonsson* i Skedsbygd
m. fl.;

nr 111 av herr *Christenson* i Malmö;
och

nr 112 av herrar *Hæggbloom* och
Svensson i Krokstorp;

till bankoutskottet motionerna nr 113
och 114 av herr *von Seth m. fl.*;

till behandling av lagutskott motio-
nerna:

nr 115 av herr *Gustafsson* i Borås
m. fl.;

nr 116 av fru *Eriksson* i Stockholm
och herr *Wallentheim*; samt

nr 117 av herr *Ericsson* i Näs *m. fl.*;

till jordbruksutskottet motionerna:
nr 118 av herr *Larsson* i Hedenäset
m. fl.;

nr 119 av fru *Sandström m. fl.*;

nr 120 av herr *Svensson* i Krokstorp
m. fl.; samt

nr 121 och 122 av herr *Hæggbloom*
m. fl.;

till statsutskottet motionen nr 123 av
herrar *Larsson* i Luttra och *Andersson*
i Brämhult; samt

till andra kammarens allmänna be-
redningsutskott motionen nr 124 av
herr *Nihlfors*.

§ 5.

Föredrogs den av herr *Swedberg* vid
kammarens nästföregående sammanträ-
de gjorda, men då bordlagda anhållan
att få framställa interpellation till herr
statsrådet och chefen för ecklesiastik-
departementet angående handläggning-
en av frågan om ordnandet av den and-
liga vården vid sjukhusen.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 6.

Anmälades, att följande Kungl. Maj:ts
propositioner tillställts kammaren,
nämligen

nr 27, angående ersättning från kyr-
kofonden för övertalig personal vid
domänverket;

nr 28, med förslag till förordning an-
gående ändring i förordningen den 27
juni 1927 (nr 321) om skatt vid ut-
skiftning av aktiebolags tillgångar,
m. m.; och

nr 29, med förslag till lag om ändrad
lydelse av 4 § lagen den 10 juli 1947
(nr 632) angående ersättning av all-
männa medel till vittnen *m. fl.* samt till
lag angående ändrad lydelse av 4 §
lagen den 19 juni 1919 (nr 367) om fri
rättegång.

Dessa propositioner bordlades.

§ 7.

Anmälades, att till herr talmannen un-

der sammanträdet avlämnats följande
motioner, nämligen:

nr 125, av herr *von Friesen m. fl.*, an-
gående införande av enkamarsystem;

nr 126, av herr *Dickson*, om ändrad
lydelse av § 12 regeringsformen;

nr 127, av herr *Dahlén m. fl.*, om
översyn av rikets indelning i län och
landstingsområden;

nr 128, av herr *Ohlin m. fl.*, om ut-
byggande av folkomröstningsinstitutet;

nr 129, av herr *Ohlin m. fl.*, om in-
förande av riksmandat vid val till riks-
dagens andra kammare;

nr 130, av fru *Sjöstrand m. fl.*, angå-
ende anslag till en fritidsbyggnad vid
Göta ingenjörkår;

nr 131, av herrar *Sjölin* och *Åqvist*,
om ökning av anslagen till Vissa flyg-
fältarbeten *m. m.* och till Vissa mark-
förvärv;

nr 132, av herr *Ståhl*, angående om-
prövning av kostnadsavvägningen mel-
lan försvarsgrenarna beträffande krigs-
maktens materielförsörjning;

nr 133, av herr *Svensson* i Göteborg,
om ökat anslag till läkarundersökning
av sjöfolk;

nr 134, av herrar *Widén* och *Utbutt*,
i anledning av Kungl. Maj:ts framställ-
ning om anslag till Armén: Remonte-
ring;

nr 135, av herr *Hjalmarson m. fl.*, om
avveckling av den statliga priskontrol-
len, *m. m.*;

nr 136, av herr *Nilsson* i Bästekille,
om anskaffande av ytterligare en liv-
räddningsbåt för Hanöbukten;

nr 137, av herr *Åkerström*, i anled-
ning av Kungl. Maj:ts framställning om
anslag till Armén: Anskaffning av tyg-
materiel *m. m.*;

nr 138, av herrar *Kyling* och *Nilsson*
i Svalöv i anledning av Kungl. Maj:ts
framställning om anslag till Småskole-
seminarierna: Avlöningar;

nr 139, av fröken *Höjer* och fröken
Liljedahl, angående viss omändring av
tjänsten som biträdande sjuksköterske-
inspektris vid försvarets sjukvårds-
styrelse;

nr 140, av herr *Munktell*, angående förre vaktmästaren H. Gelins pensionsförmåner;

nr 141, av herr *Munktell*, om inrättande av en andre assistenttjänst vid fysiska institutionen vid Uppsala universitet;

nr 142, av herrar *Munktell* och *Braconier*, om ökade anslag till materiel vid universiteten i Uppsala och Lund;

nr 143, av herrar *Kyling* och *Nilsson* i Göingegården, om ökning av skolbyggnadsverksamheten;

nr 144, av herr *Svensson* i Stenkyrka *m. fl.*, om anslag till föreningen Gotlands fornvänner för anställande av en amanuens;

nr 145, av herr *Onsjö m. fl.*, om viss ändring i bestämmelserna rörande statsbidrag för tillhandahållande av fria läroböcker i folkskolorna;

nr 146, av herr *Dickson*, om kompensation till författare för bokutlåning;

nr 147, av fröken *Elmén m. fl.*, om införande av obligatorisk undervisning i humanistiska ämnen vid de tekniska högskolorna och läroverken samt handelshögskolorna;

nr 148, av herr *Hammar*, om ökat anslag till kurser för lärare i de allmänna läroverken *m. fl.* läroanstalter;

nr 149, av herr *Hammar* och fröken *Elmén*, om statsbidrag för inköp av småfilmsapparater för föreläsningss- och studielokaler;

nr 150, av herr *Lundberg*, om anslag till frivillig instrumentell undervisning i folkskolan;

nr 151, av herr *Lundqvist m. fl.*, om ökat anslag till bidrag till textilinstitutet i Borås;

nr 152, av herrar *Nilsson* i Göingegården och *Kyling*, om inrättande av distriktsöverläroarbefattningar i samtliga skoldistrikt;

nr 153, av herr *Andersson* i Dunker *m. fl.*, om bidrag till Sigtunaskolan och Solbacka läroverk från anslaget till bidrag till vissa internatläroverk;

nr 154, av herrar *Hansson* i Önnarp och *Andersson* i Dunker, om sänkning

av intagningsåldern för manliga elever vid folkhögskolorna;

nr 155, av herr *Håstad m. fl.*, om inrättande vid Vitterhetsakademien av en personlig professur i runologi för docenten Sven B. F. Jansson;

nr 156, av herr *Svensson* i Stenkyrka *m. fl.*, om lönegradsuppflyttning för kanslibiträdet vid länsarkivet i Visby D. Gadd;

nr 157, av herr *Hagård m. fl.*, om vissa utredningar i befolkningsfrågan;

nr 158, av fru *Ewerlöf* och herr *Håstad*, om inrättande av en professur i barnpsykiatri vid karolinska institutet;

nr 159, av herr *Hagård m. fl.*, om anslag till klinisk medicinsk alkoholforskning och om inrättande av en överläkartjänst vid Venngarns alkoholistanstalt;

nr 160, av herr *Fröding m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Hovrätterna: Avlöningar;

nr 161, av herr *Hjalmarson m. fl.*, om utredning för utformande av en plan för civilförsvarets upprustning;

nr 162, av herr *Hjalmarson m. fl.*, om utredning rörande de s. k. folksjukdomarna;

nr 163, av herr *Rylander m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till skyddskonsulentorganisationen;

nr 164, av herr *Hammar m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till inrättande av inackorderingshem, *m. m.*;

nr 165, av herr *Jansson* i Benestad *m. fl.*, om åtgärder för gynnande av bebyggelsen på den rena landsbygden;

nr 166, av herr *Larsson* i Hedenäset *m. fl.*, angående maximiavgiften för vård å barnhem;

nr 167, av herr *Ohlin m. fl.*, om vissa åtgärder för bekämpande av de s. k. folksjukdomarna;

nr 168, av herr *Bengtsson* i Varberg, om inrättande av en ny lärartjänst vid socialinstitutet i Stockholm;

nr 169, av herr *von Friesen*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om

anslag till åtgärder mot utbredning av könssjukdomar;

nr 170, av fröken *Höjer m. fl.*, angående den praktiska utbildningen för distriktssköterskor;

nr 171, av herrar *Swedberg* och *Rylander*, om ökat anslag till understöd åt verksamhet för frigivna fångar m. fl.;

nr 172, av herr *Andersson* i Mölndal m. fl., om befrielse för städerna Karlskoga, Trollhättan och Mölndal från skyldighet att utgiva bidrag till kostnaderna för landsfiskalsorganisationen i nämnda städer;

nr 173, av fru *Ericsson* i Luleå m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till ferieresor för barn och husmödrar;

nr 174, av herr *Ericsson* i Näs m. fl., om anslag till estniska vetenskapliga institutet i Sverige;

nr 175, av herr *Håstad*, om uppflyttning i högre lönegrad av en befattning såsom förste byråingenjör eller förste byråsekreterare hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen;

nr 176, av herrar *Nilsson* i Bästekille och *Munktell*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till förstärkning och förbättring av vägar;

nr 177, av herr *Nilsson* i Bästekille, angående breddning av järnvägen å sträckan Sölvesborg—Hörviken;

nr 178, av herr *Nelander m. fl.*, om inrättande av en västtysk färjförbindelse på Trelleborg;

nr 179, av herr *Cassel m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till förvärv av billinjer åt statens järnvägar och åt postverket;

nr 180, av herr *Cassel*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till lånefond för maskinanskaffning inom byggnadsindustrien;

nr 181, av herrar *Nilsson* i Bästekille och *Nilsson* i Svalöv, om anordnande av övervaknings- och patrulleringstjänst med minsvepare till de svenska fiskarnas hjälp i södra Östersjön;

nr 182, av herr *Skoglund* i Umeå m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts fram-

ställning om anslag till avlöningar vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut;

nr 183, av herr *Ahman m. fl.*, angående ombyggnad av Roslagsbanan till normalspårig m. m.;

nr 184, av herr *Rubbestad m. fl.*, om ändrade grunder för statsbidrag till befrämjande av landsbygdens elektrifiering;

nr 185, av herr *Cassel*, angående omprövning av räntan på ur statens pensionsfonder beviljade äldre lån med särskilt höga räntesatser;

nr 186, av fru *Johansson* i Skövde, om årligt understöd till f. d. rumsstäderskan Anna Emelia Pettersson;

nr 187, av fru *Sandström m. fl.*, om ökad pension åt agronomen S. Örjängård;

nr 188, av fröken *Wetterström m. fl.*, angående omprövning av villkoren för statlig familjepension åt fränskild make;

nr 189, av herr *Håstad*, om årligt understöd åt förutvarande finansinspektören i Shanghais internationella zon A. Th. Dahl;

nr 190, av herr *Ward m. fl.*, angående tjänste- och familjepensionsförmånerna för f. d. revisorn och bokhållaren S. V. Zacco;

nr 191, av herr *von Friesen*, om ökad pension åt fanjunkaren O. B. Öberg;

nr 192, av herr *Jacobsson* i Igelsbo m. fl., om viss ersättning av statsmedel till fru Clara Johanna Maria Nyström;

nr 193, av herr *Kyling m. fl.*, angående utfyllnad av inkomstklyftan mellan tjänste- och folkpensionen;

nr 194, av herr *Kyling m. fl.*, angående förhöjning av äldre tjänste- och familjepensioner;

nr 195, av fröken *Höjer m. fl.*, angående inrättande av pensionsberättigande deltidstjänster m. m.;

nr 196, av herr *Andersson* i Brämhult, om genomförande av en allmän regionplanering över hela landet m. m.;

nr 197, av herr *Rylander*, angående domarpersonalens rekrytering och anställningsförhållanden;

nr 198, av herr *Nilsson* i Bästekille *m. fl.*, angående tulltaxorna för frukt, m. m.;

nr 199, av herr *Nilsson* i Bästekille *m. fl.*, angående tillverkning och försäljning inom landet av ciderdrycker;

nr 200, av herr *Cassel m. fl.*, om viss översyn av skattestrafflagen;

nr 201, av herr *Hjalmarson m. fl.*, om avskaffande av den särskilda skatten vid tillverkning och import av personbilar och motorcyklar, m. m.;

nr 202, av herr *Hjalmarson m. fl.*, om upphävande av förordningen om särskild avgift till vissa investeringar (investeringsavgift), m. m.;

nr 203, av herr *Andersson* i Dunker *m. fl.*, om en reform av den kommunala fastighetsbeskattningen;

nr 204, av herr *Gezelius m. fl.*, om viss ändring av nöjesskatteförordningen;

nr 205, av herr *Åqvist m. fl.*, om upphävande av förordningen med bestämmelser om värderingen av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt;

nr 206, av herr *Åqvist m. fl.*, om ändrad lydelse av 1 § i förordningen med bestämmelser om värderingen av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt;

nr 207, av herr *Nilsson* i Svalöv, om viss ändring i bestämmelserna om skyldighet att erlægga fastighetsskatt;

nr 208, av herr *Nilsson* i Svalöv *m. fl.*, angående vissa ändringar i grunderna för äkta makars beskattning;

nr 209, av fru *Sjöstrand* och herr *Thapper*, om rätt för hörselskadade skattskyldiga att vid taxering till skatt för inkomst åtnjuta avdrag för hörselapparater m. m.;

nr 210, av herrar *Sjölin* och *Dahlén*, angående viss ändring i grunderna för varubeskattningen för importörer och grossister;

nr 211, av herrar *Holmberg* och *Hagberg* i Stockholm, om höjning av den statliga inkomstskatten för svenska aktiebolag m. fl.;

nr 212, av herr *Edström*, om utfär-

dande av bestämmelser beträffande formerna för fastställande och påläggande av antidumping- och utjämningstullar;

nr 213, av herr *Kyling*, om utredning av frågan om beskattning av stipendier;

nr 214, av herrar *Edström* och *Nilsson* i Svalöv, om införande av avdragsrätt i fråga om erlagd förmögenhets-skatt m. m.;

nr 215, av herrar *Kyling* och *Nilsson* i Göingegården, om ändrade bestämmelser angående beskattningen av periodiskt understöd samt angående avdragsrätt för studiekostnader;

nr 216, av herrar *Larsson* i Stockholm och *Nyberg*, om beredande av vidgad möjlighet för vissa skattskyldiga att erhalla skattebefrielse;

nr 217, av herr *Lundberg*, angående skattelättnader vid avveckling av vissa fastighetsföreningar;

nr 218, av herr *Larsson* i Hedenäset *m. fl.*, om en skyndsam översyn av norrlandskommitténs olika förslag, m. m.;

nr 219, av herr *Cassel*, om flyttning av de s. k. talmansporträtten från konstitutionsutskottets sammanträdesrum till kamrarnas penalisalar;

nr 220, av herr *Birke m. fl.*, om återupptagande av utredningen för småföretagens lokalfrågor;

nr 221, av herr *Jansson* i Benestad *m. fl.*, angående förläggningen av centrala ämbetsverk till annan ort än Stockholm och den statliga rådgivningen rörande näringslivets lokalisering m. m.;

nr 222, av herrar *Carlsson* i Stockholm och *Stenberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 3, med förslag till lag angående ändring i lagen den 11 juni 1915 (nr 219) om avbetalningsköp, m. m.;

nr 223, av herr *Rubbestad m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 15, med förslag till lag om höjning av folkpensioner m. m.;

nr 224, av herrar *Kyling* och *Håstad*, angående förhandlingsrätt för arbetstagarförening med avseende å till denna anslutna pensionärer;

nr 225, av herrar *Gustafsson* i Stock-

holm och *Henriksson*, om utredning rörande frågan om en generell förkortning av arbetstiden;

nr 226, av fröken *Liljedahl m. fl.*, om viss ändring av lagen den 14 juni 1929 om försäkring för vissa yrkessjukdomar;

nr 227, av herrar *Dickson* och *Cassel*, om viss ändring i brandlagen;

nr 228, av herr *Gustafson* i Göteborg *m. fl.*, om viss ändring av 42 § sinnessjuklagen;

nr 229, av herr *Edström m. fl.*, om vissa åtgärder till trafiksäkerhetens främjande;

nr 230, av herr *Lundberg*, om viss ändring av 12 § semesterlagen;

nr 231, av herr *Lundberg*, om viss översyn av jaktlagstiftningen;

nr 232, av herr *Cassel*, angående viss ändring av lagen om skiljemän;

nr 233, av herr *Hjalmarson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 15, med förslag till lag om höjning av folkpensioner *m. m.*;

nr 234, av herr *Hjalmarson m. fl.*, om upphävande av strandlagen, *m. m.*;

nr 235, av herr *Gezelius m. fl.*, om viss ändring i expropriationslagen;

nr 236, av herr *Håstad*, om viss ändring i lagen om domkapitel;

nr 237, av herr *Stenberg m. fl.*, angående klarläggande av frågan i vilka fall det ankommer på enskild att bekosta upprätthållandet av allmän ordning och säkerhet;

nr 238, av herr *Adamsson m. fl.*, angående viss ändring i lagen om införsel i avlöning, pension och livränta;

nr 239, av fru *Sjöstrand* och herr *Thapper*, om ändrade grunder för blindtillägg;

nr 240, av fru *Sjöstrand* och herr *Netzén*, om höjning av blindtillägget;

nr 241, av herr *Staxäng m. fl.*, om inrättande av två assistenttjänster hos statens trädgårdsförsök, *m. m.*;

nr 242, av herrar *Spångberg* och *Andersson* i Ryggestad, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens växtskyddsanstalt: Avlöningar;

nr 243, av herr *Adolfsson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till hushållningssällskapens undervisningsverksamhet *m. m.*;

nr 244, av herr *Staxäng*, om utredning angående bevakningsfartyg åt Fladenfisket;

nr 245, av herr *Cassel m. fl.*, om utredning angående vissa frågor beträffande djursjukvården;

nr 246, av herr *Hagård*, om utökning av antalet ledamöter i fiskeristyrelsen;

nr 247, av herr *Staxäng*, om ändrade grunder för statliga fiskerilån;

nr 248, av herr *Widén m. fl.*, angående åtgärder för zigenarnas inpassande i samhällslivet;

nr 249, av herr *Johansson* i Stockholm *m. fl.*, om en snabbutredning angående barnens och ungdomens förströrelseläsning;

nr 250, av herrar *Adolfsson* och *Hansson* i Skegrie, angående skärpt lagstiftning om straff för bilstölder, *m. m.*;

nr 251, av herr *Lundberg*, om sänkning av anslagen under fjärde huvudtiteln; och

nr 252, av herr *Lundberg*, om införande av en särskild och starkt progressiv skatt för täckande av försvarsutgifterna.

Dessa motioner bordlades.

§ 8.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes här-
efter kl. 11.23 fm.

In fidem
Gunnar Britth.

Tisdagen den 27 januari.

Kl. 7.30 em.

Med anledning därav, att tiden för avgivande av motioner denna dag utgick, voro kammarens ledamöter kallade att jämväl nu sammanträda.

§ 1.

Interpellation ang. kustbevakningen på Gotland.

Herr talmannen lämnade på begäran ordet till

Herr SVENSSON i Stenkyrka (bf), som anförde: Herr talman! Ryska och östtyska trålare synes i rätt stor omfattning bedriva fiske i farvattnen öster om Gotland. Då och då torde trålare av dessa nationaliteter ha varit inne även på svenskt vatten, men om de bedrivit fiske innanför den svenska territorialgränsen har icke kunnat avgöras. De gotländska fiskarena anser de ryska och östtyska fartygens fiske tätt inpå Gotland, även om det sker på internationellt vatten, vara ett intrång på deras näringsfång. De har av ålder betraktat dessa fiskevatten som sina egna eller åtminstone som förbehållna svenska fiskare. När dessa stora trålare med sina effektiva fångstredskap nu bedriver fiske i dessa vatten minskas utbytet av de gotländska fiskarens arbete. Härtill kommer att svepanordningarna på dessa trålare ibland förstör fiskestredskap, som de gotländska fiskarena har liggande ute. De förorsakas därigenom direkta ekonomiska förluster genom förlusten av sina redskap förutom det att utbytet av deras fiske blir mindre givande.

Eftersom Sovjetunionen har proklamerat en territorialgräns om tolv sjömil är det förstäeligt om fiskarena på Gotland menar, att de ryska fiskarena bör bedriva sin verksamhet inom dessa vidsträckta territorialvatten utanför

sina egna kuster och icke bege sig ända bort till Gotland för fiske.

Enligt folkrättsliga regler är givetvis fiske tillåtet på internationellt vatten av fiskare från vilken nation som helst, och Sverige torde icke äga någon möjlighet att förbjuda fiske utanför de svenska kusterna, förutsatt att detta äger rum utanför den svenska territorialgränsen. Däremot måste ju vederbörande myndigheter ha skyldighet att utöva en noggrann kustbevakning, så att fiske av utlänningar icke tillåtes på svenskt vatten, om försök därtill skulle förekomma. Kustbevakningen har också andra uppgifter, den måste skydda mot ur militär synpunkt obehörig insyn i kustområdena av främmande fartyg samt se till att gällande bestämmelser om bl. a. tullbehandling och lotsning följes.

Det synes vara en utbredd mening bland fiskare- och kustbefolkningen på Gotland att bevakningen av Gotlands östra kust icke är tillfredsställande. Tullverket har en s. k. tullkryssare stationerad i Slite, men detta fartyg anses icke äga möjlighet att i tid ingripa mot eventuella intrång på svenskt territorialvatten vid södra Gotland. Kryssaren är för långsamt gående. Fiskarbefolkningen har uttryckt önskemål om att ett örlogsfartyg av marinens lättare enheter skall sättas in för att ägna sig åt kustbevakningen och stå fiskarena till hjälp. Man motiverar detta önskemål också ur militära synpunkter, ett marinfartyg bör finnas till hands för att snabbt avvisa främmande fartyg, som ägnar kustförhållandena och speciellt hamninloppen ett alltför närgånget intresse. Det verkar som om vissa trålare och även andra fartyg, som uppehållit sig utanför den gotländska kusten, skulle försökt skaffa sig obehöriga kunskaper om hamnar, farleder och vat-

Interpellation i anledning av de olyckshändelser, som orsakats genom pojcars innehav av luftgevär och luftpistoler.

tendjup m. m. Även om en del uppgifter om främmande fartygs visiter i gotländska farvatten varit överdrivna, föreligger dock ett allvarligt bevakningsproblem. Det måste vara ett allmänt intresse att kustbevakningen blir effektiv. Detta bör kunna ske genom samverkan mellan de militära myndigheterna, fiskeristyrelsen, lotsstyrelsen och tullverket.

Med anledning av vad som sålunda anförts, hemställer jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för försvarsdepartementet få framställa följande frågor:

Anser statsrådet att kustbevakningen på Gotland, speciellt längs dess östra kust, är tillfredsställande?

Om så icke är fallet, har statsrådet för avsikt att, eventuellt i samråd med berörda civila myndigheter, vidtaga åtgärder i syfte att förbättra denna bevakning?

Denna anhållan bordlades.

§ 2.**Interpellation i anledning av de olyckshändelser, som orsakats genom pojcars innehav av luftgevär och luftpistoler.**

Herr ADAMSSON (s) erhöll på begäran ordet och yttrade: Herr talman! Luftvapenfrågan eller rättare sagt luftvapenplågan har de senaste åren i hög grad aktualiserats. Redan vid den senaste vapenförordningens tillkomst var frågan på tal, men på den tiden ansågs, att skärpta bestämmelser ej erfordrades. Sedan dess har en allt bredare opinion ställt krav på snara och effektiva åtgärder på detta område.

Svenska jägareförbundet hemställde i fjol hos regeringen om åtgärder i syfte att få ett slut på denna plåga i städerna och dess omgivningar. Framställningen är inte föranledd av något ensidigt jägarintresse utan stödes av en mängd organisationer, som här fö-

reträder en ganska omfattande allmän opinion. Svenska naturskyddsföreningen har sålunda uttalat, att luftgevär och luftpistoler i händerna på pojkar har visat sig vara effektiva mordvapen, speciellt mot småfåglar och ekorrar. Sveriges djurskyddsföreningars riksförbund biträder framställningen för att minska risken för olycksfall bland barn och för att minska möjligheterna till olaga jakt och okynne samt därmed förekommande djurplågeri. Folkskoleinspektionen och överlärlarkollegium i Stockholm har enhälligt beslutat instämma i framställningen om skärpta bestämmelser i fråga om luftgevär. Sedan jägareförbundets framställning överlämnats har kravet på snara och effektiva åtgärder vuxit sig allt starkare.

Kan då sådana vapen vara farliga? På den frågan kan svaras ett obetingat ja. Det är här inte endast fråga om att okynnesskyttet mot levande mål ter sig synnerligen förhatligt med tanke på den höga skadskjutningsprocenten och att städernas omgivningar utrotas på fasaner, trastar, starar och andra mer eller mindre nyttiga småfåglar. Vida allvarigare är de ögon- och andra kroppsskador på barn och äldre, som genom vårdslöshet och brist på omdöme orsakas av luftbössebeväpnade pojkar. Tid efter annan vittnar tidningspressens nyheter om sådana tragiska händelser. Ögonläkareföreningen har genom förfrågan bland sina medlemmar inhämtat, att under tiden 1 januari 1950—31 maj 1951 inträffade icke mindre än 15 å 20 fall av ögonskador genom luftgevär o. d., varav ungefär hälften med bestående men och i två fall med förlust av öga. Detta synes väl vittna om det allvarliga i att icke okynnesskyttet förhindras. Från att ha varit en så gott som ofarlig leksak har utvecklingen på den tekniska sidan medfört, att dessa vapen numera utgör en allvarlig fara. Därtill kommer att användandet av luftvapen har ökat i en

Interpellation i anledning av de olyckshändelser, som orsakats genom pojcars innehav av luftgevär och luftpistoler.

oroväckande omfattning i tätorterna och deras omgivningar. Obetänksamma föräldrar köper luftvapen åt barn ända ner i småskoleåldern. Sålunda är det inte ovanligt att se pojkar på 9—10 år springa omkring med luftvapen, ofta laddade med hundratals hagel. Bösslösa småpojkar tigger sedan sina föräldrar om gevär. Och om Anderssons och Peterssons pojkar har gevär, varför skall då inte Lundströms ha det?

Vanliga skjutvapen går att säkra, så att ej skott kan avlossas. Detta är däremot ej fallet med de flesta luftvapen, där alltså risken för oberäknade olycksfall är så mycket större. Luftgeväret är numera ett synnerligen förträffligt vapen. Flera fabrikat, såväl inländska som utländska, är sålunda utmärkta för jakt. De har till och med uppgivits vara bättre i detta hänseende än många av de licensbelagda salongsgevären. Det påstås sålunda vara möjligt att skjuta även så stora djur som rådjur med luftgevär.

Som allmän regel gäller, att tillstånd att inneha vapen inte lämnas den som inte fyllt minst 18 år. Samma åldersgräns gäller även vid utlåning av vapen, såvida det inte sker vid övning eller tävling under sammanslutnings kontroll. Från denna säkerhetsbestämmelse, som tillkommit för att förhindra missbruk av vapen av barn och ungdom under 18 år, är emellertid undantagna luftgevär och luftpistoler för målskjutning.

I jaktstadgans 4 § sista stycket förbjödes användandet av luftvapen vid jakt utom vid dödandet av vissa uppräknade smärre skadedjur inom gård eller trädgård. Det visar sig emellertid i praktiken i det närmaste omöjligt att beivra överträdelser häremot. Det fordras nämligen i de flesta fall att skytten ertappas på bar gärning. Oftast åberopas nämligen »målskjutning» som syftet med vapnets medförande, och polisen står därmed i det närmaste maktlös gentemot det ofog som här pågår.

Svenska jägareförbundets framställning i ärendet har av regeringen överlämnats till 1949 års jaktutredning. Huruvida denna överväger åtgärder är icke bekant. I så fall torde dessa komma att avse ändringar i vapenförordningen.

Det finns uppenbarligen även andra vägar att stävja detta ofog än genom att skärpa bestämmelserna i vapenförordningen. »Luftvapenplågan» utgör en allvarlig fara för den allmänna säkerheten i våra städer och stadslänkande samhällen och har där sin största omfattning. Förhållandena är annorlunda på landsbygden. Där är också risken för personskada av naturliga skäl mindre.

När det gäller skottlossning i städerna och deras omgivningar har ordningsmakten att förutom i jaktförfattningarna söka ledning i bestämmelserna i ordningsstadgan för rikets städer av den 24 mars 1868. Man skulle tycka, att det i denna stadga intagna förbudet mot skottlossning inom stadsområde borde vara till fyllest för att stävja detta ofog. Men med hänsyn till att luftvapen ej fanns vid tiden för stadgans tillkomst göres gällande, att detta förbud inte innefattar dessa vapen. Därmed står ordningsmakten i samma hopplösa situation som när det gäller att göra jaktförfattningarna tillämpliga för att komma åt okynnesskytte med dessa vapen.

Sakkunniga för översyn av ordningsstadgan för rikets städer m. m. har signalerat att de skall slutföra sitt utredningsuppdrag under första hälften av år 1953. Stadgans ålder motiverar en modernisering icke minst i de delar som berör skottlossning, fyrverkeri m. m. Med största intresse avvaktas utredningens förslag. Huruvida man har att vänta en sådan utformning av stadgan för rikets städer, att därigenom erforderlig tillämpning och skydd mot »luftvapenplågan» kan åstadkommas, därom är intet bekant. Det är emellertid ett krav som växer sig allt starkare,

Interpellation i anledning av de olyckshändelser, som orsakats genom pojkars innehav av luftgevär och luftpistoler.

att samhället vidtager åtgärder, som gör slut på »luftvapenplågan» i städerna och deras omgivningar.

Med stöd av vad sålunda anförts anhallar jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för inrikesdepartementet få rikta följande frågor:

1. Har herr statsrådet uppmärksammat de olyckshändelser som genom vårdslöshet och brist på omdöme orsakats genom pojkars innehav av luftgevär och luftpistoler?

2. Har herr statsrådet i så fall för avsikt att till nästa års riksdag framlägga sådant förslag till utformning av ordningsstadgan för rikets städer eller på annat sätt vidtaga åtgärder, som möjliggör för ordningsmakten att få slut på »luftvapenplågan» i städerna och deras omgivningar?

Denna anhållan bordlades.

§ 3.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna protokoll:

Protokoll, hållet vid sammanträde med herr talmannen och vice talmännen i riksdagens andra kammare och de kammarens ledamöter, som blivit utsedda att jämte herr talmannen och vice talmännen tillsätta kammarens kanslipersonal, den 20 januari 1953.

Sedan i enlighet med beslut vid herrar deputerades sammanträde den 13 januari prov blivit anställda med anmälda sökande till kanslitjänst, sammanträdde nu herrar deputerade ånyo för provens bedömande och tjänstens besättande; och förordnade herrar deputerade därvid Göte Schenning att tills vidare uppehålla en kanslistbefattning hos kammaren.

Till reservstenografer antogos tills vidare jur. stud. Bengt Gunnarson och fil. stud. Gunnar Ljusterdal.

Här skulle antecknas, att Schenning på särskild anmodan inträtt i tjänstgöring hos kammaren den 13 innevarande januari.

Stenografen Klason hade anmält, att han på grund av sjukdom vore förhindrad att tjänstgöra under remissdebatten. Med anledning härav bemyndigades kammarens sekreterare att vid kortare sjukledigheter bevilja befattningshavare hos kammaren tjänstledighet samt förordna vikarie för vederbörande i de fall, då riksdagens kanslideputerade medgäve, att sjukavlönning till den tjänstledige finge utgå.

In fidem
Gunnar Britth.

§ 4.

Föredrogs följande till kammaren inkomna ansökan jämte läkarintyg:

Till Riksdagens Andra Kammare.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om ledighet från riksdagsarbetet, på grund av sjukdom, fr. o. m. den 26 jan. t. o. m. den 2 febr. 1953.

Läkarintyg bifogas.

Klutmarksby den 26 jan. 1953

Carl Östlund.

Att riksdagsman Karl Östlund under tiden fr. o. m. den 26 jan. 1953 t. o. m. den 31 jan. 1953 på grund av luftrörskatarr är till arbete oförmögen, intygas.

Skellefteå den 26 jan. 1953.

Helge Eklund

leg. läkare.

Vidare föredrogs följande till kammaren inkomna ansökan:

Undertecknad hemställer härmed om ledighet från riksdagsarbetet under tiden fr. o. m. den 3 febr. t. o. m. den 14 febr. 1953 på grund av utlandsresa.

Stockholm den 27 jan. 1953.

Ossian Sehlstedt.

De föredragna ansökningarna biföllos av kammaren.

§ 5.

Anmälades, att till herr talmannen under sammanträdet avlämnats följande motioner:

nr 253, av herr *Hjalmarson m. fl.*, angående utbyggande av det statliga referenduminstitutet;

nr 254, av herr *Hjalmarson m. fl.*, om införande av s. k. tilläggsmandat vid val till riksdagens andra kammare;

nr 255, av herr *Löfroth m. fl.*, om underlättande vid deltagande av val till riksdagens andra kammare och i kommunala val;

nr 256, av herrar *Hansson* i Skegrie och *Hansson* i Önnarp, om viss ändring i bestämmelserna rörande val till riksdagens första kammare;

nr 257, av herr *Håstad*, om åtgärder för underlättande av svenskars röstning utomlands;

nr 258, av herr *Hammar*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till upplysningsarbete avseende produktions- och exportfrågor;

nr 259, av fru *Eriksson* i Stockholm, angående översyn av sexualundervisningen;

nr 260, av fröken *Olsson* och herr *Johansson* i Södertälje, om viss hjälpundervisning på enhetsskolans högsta-dium inom försöksdistrikten;

nr 261, av herr *Nihlfors m. fl.*, om främjande av vetenskaplig forskning och allmän folkupplysning genom upp-tagning av kulturhistoriska filmer;

nr 262, av fru *Svedberg m. fl.*, om anslag till fickpengar åt elever vid blind- och dövskolorna;

nr 263, av herr *Braconier m. fl.*, angående ombildning av lärarbefattning i sociologi vid Lunds universitet till en preceptorstjänst;

nr 264, av herrar *von Friesen* och *Swedberg*, angående vissa anslag under fjärde huvudtiteln m. m.;

nr 265, av herr *Lindström m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning under fjärde huvudtiteln om anslag till reparation;

nr 266, av herr *Gustafsson* i Skellef-

teå *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri, m. m.;

nr 267, av herr *Gustafsson* i Skellefteå *m. fl.*, om inrättande av en lånefond för lån till företagarföreningarna;

nr 268, av herrar *Gustafsson* i Skellefteå och *Carlsson* i Stockholm, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri, m. m.;

nr 269, av herr *Wedén m. fl.*, om en effektivisering av besparings- och rationaliseringsarbetet inom statsförvaltningen m. m.;

nr 270, av herrar *Holmberg* och *Hagberg* i Stockholm, om vidgade möjligheter för småföretagare att erhålla krediter på förmånliga villkor från fonden för hantverks- och småindustrikredit;

nr 271, av fröken *Wetterström*, om uppflyttning i högre lönegrad av sjukvårdsförvaltarna vid arméns trängregementen;

nr 272, av herr *Hagberg* i Stockholm *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till anskaffning av vapenmateriel m. m. vid marinen;

nr 273, av herr *Hagberg* i Stockholm *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till drift och underhåll av flygmateriel m. m. vid flygvapnet;

nr 274, av herr *Hagberg* i Stockholm *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående anskaffning av tygmateriel m. m. vid armén;

nr 275, av herr *Hagberg* i Stockholm *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag å tilläggsstat till fartygsbyggnader vid marinen;

nr 276, av herr *Hagberg* i Stockholm *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag å tilläggsstat till anskaffning av tygmateriel m. m. vid armén;

nr 277, av herr *Hagberg* i Stockholm

m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anskaffning av flygmateriel m. m. vid flygvapnet;

nr 278, av herr *Swedberg m. fl.*, om statspension till professor emeritus K. B. Westman;

nr 279, av fru *Wallin m. fl.*, om ytterligare anslag till förskolor för döva småbarn;

nr 280, av herr *Holmberg m. fl.*, om avskaffande av terminsavgifterna vid allmänna läroverk och andra högre skolor;

nr 281, av fröken *Wetterström*, angående ändrade grunder för statsbidrag till skolmåltider, m. m.;

nr 282, av fru *Johansson* i Skövde *m. fl.*, om inrättande av en statlig förskola för blinda barn;

nr 283, av fru *Sandström m. fl.*, om höjning av anslaget till förskolor för döva barn;

nr 284, av herr *Edberg m. fl.*, om befrielse för skolorna från skyldigheten att anordna morgonandakter av konfessionell karaktär;

nr 285, av herrar *Carlsson* i Tibro och *Mårtensson* i Smedstorp, om anslag till bidrag till rationaliseringsundersökningar vid statens hantverksinstitut;

nr 286, av herr *Kollberg m. fl.*, angående begränsning av priskontrollnämndens verksamhet;

nr 287, av fröken *Ager m. fl.*, angående grunderna för statsbidrag till lärarlöner för den allmänbildande och samhällsorienterande undervisningen vid kommunala skolor för yrkesundervisning;

nr 288, av fröken *Ager m. fl.*, angående utbildningen av lärarinnor inom det husliga området;

nr 289, av fröken *Ager m. fl.*, om höjning av anslaget till hemmens forskningsinstitut;

nr 290, av fröken *Ager*, om ändrade grunder för icke ordinarie folkskollärares rätt till tjänstebostad;

nr 291, av fröken *Ager m. fl.*, om inrättande av en professur i näringslära

och en institution för professurens ämnesområde;

nr 292, av fröken *Ager*, om ökat utrymme för undervisning i barnavård inom olika skolformer;

nr 293, av herr *Nilsson* i Bästekille *m. fl.*, om viss ändring i övergångsbestämmelserna i kungörelsen angående statsbidrag till anordnande av skolmåltider;

nr 294, av herrar *Johansson* i Stockholm och *Holmberg*, om ökat anslag till naturastipendier åt studerande vid universiteten m. fl. läroanstalter;

nr 295, av herrar *Stenberg* och *Kristensson* i Osby, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till främjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare;

nr 296, av fröken *Öberg m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till inrättande av inackorderingshem;

nr 297, av fröken *Liljedahl m. fl.*, om beredande av möjlighet för rektorerna vid de kvinnliga utbildningsanstalterna i kvinnlig slöjd och hushållsgöromål eller deras ombud att studera skol-distriktens försöksverksamhet;

nr 298, av fröken *Liljedahl m. fl.*, om beredande av ordinarie tjänsteställning för förste konsulenten för hemkunskap och skolmåltidsverksamhet vid skolöverstyrelsen;

nr 299, av fröken *Liljedahl m. fl.*, om ökade anslag till beklädnad för elever vid vissa blind- och dövskolor;

nr 300, av herrar *Skoglund* i Umeå och *Jansson* i Kalix, angående statsbidrag i vissa fall till engångskostnader vid kommunala yrkesskolor;

nr 301, av herr *Skoglund* i Umeå *m. fl.*, angående statsbidrag till avlöning åt lärare, vilken fullgör sin undervisningsskyldighet som talfelspedagog;

nr 302, av herr *Sjölin*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om avlöningar till viss personal för större statistiska specialundersökningar vid socialstyrelsen;

nr 303, av herr *Ståhl*, om en snabb-

utredning rörande olika tänkbara åtgärder för att snarast möjligt hindra bostadsbristen;

nr 304, av herr *Ståhl m. fl.*, angående fördelningen av kostnaderna för socialförsäkringen mellan statsverket och övriga berörda parter;

nr 305, av herrar *Andersson* i Brämhult och *Larsson* i Luttra, angående översyn av direktiven för den statliga långivningen för bostadsbyggande på landsbygden;

nr 306, av herr *Hallén m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till verksamheten vid hemgårdar;

nr 307, av fru *Eriksson* i Stockholm *m. fl.*, om samordning av utbildningen för anstaltspersonal inom olika vårdområden;

nr 308, av herr *Henriksson m. fl.*, om anslag till anskaffning av två tjänstebilar åt regeringen;

nr 309, av herr *Jonsson* i Järvsand, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till utbildningskurs för sysselsättnings- och arbetsterapeuter;

nr 310, av herr *Svensson* i Ljungkile *m. fl.*; om en översyn av de statsfinansiella resurserna för de aktuella socialpolitiska reformerna;

nr 311, av herr *Mårtensson* i Uddevalla *m. fl.*, om utredning angående samordning av det statliga anstaltsväsendet;

nr 312, av herr *Andersson* i Mölndal, om befrielse för Mölndals stad från skyldighet att erlägga pensionsavgift för lärare vid flygmekanikerskolan i staden;

nr 313, av herr *Johansson* i Stockholm *m. fl.*, om ökat bostadsbyggande;

nr 314, av fru *Ericsson* i Luleå *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till driften av barnkolonier *m. m.*;

nr 315, av fröken *Ager m. fl.*, om överflyttning till skolöverstyrelsen av tillsynen över förskolor och förskoleseminarier;

nr 316, av herr *Nyberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om an-

slag till ersättning till inackorderingshem för driftförluster;

nr 317, av herr *Wedén m. fl.*, angående den budgetmässiga behandlingen av avskrivningar av nya statliga kapitalinvesteringar, *m. m.*;

nr 318, av herr *Wallentheim*, om särskilda lönetillägg till direktörer och assistenter vid statens anstalter å Svartsjö, Vennarn och Haknäs;

nr 319, av herrar *Löfgren* och *Nilsson* i Svalöv, om viss ändring i personalförteckningen för länsstyrelserna;

nr 320, av herr *Lindberg*, angående inrättande av en ny assistentbefattning vid statens alkoholistanstalt å Vennarn;

nr 321, av herr *Anderson* i Sundsvall *m. fl.*; om åtgärder för minskande av lärarbristen i Norrland;

nr 322, av herrar *Jacobsson* i Igelsbo och *Andersson* i Alfredshem, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till avlöningar vid pensionsstyrelsen;

nr 323, av herr andre vice talmannen *Olsson m. fl.*, om viss ändring i grunderna för statsbidrag till uppförande och drift av hem för kroniskt sjuka;

nr 324, av herr andre vice talmannen *Olsson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om bidrag till uppförande eller inrättande av barnhem;

nr 325, av herrar *Helén* och *Rimmerfors*, om höjning av arvoden för övervakare inom den statliga ungdomsvårdsskoleverksamheten, *m. m.*;

nr 326, av herr *Utbutt m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut;

nr 327, av herr *Rimås m. fl.*, om anordnande av treskenspår på bansträckan Hästholmen—Ödeshög;

nr 328, av fru *Nilsson* och herr *Hagberg* i Stockholm, om broförbindelse mellan Alnön och fastlandet;

nr 329, av herr *Kristensson* i Osby *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till förstärkning och förbättring av vägar;

nr 330, av fru *Sandström m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till inköp av billinjer för statens järnvägar;

nr 331, av herr *Hjalmarson m. fl.*, om begränsning och rationalisering av den statliga verksamheten;

nr 332, av herr *Onsjö m. fl.*, om breddning av smalspåriga järnvägslinjer i Västergötland;

nr 333, av herr *Löfgren*, om utredning angående den framtida avvägningen av olika transportmedels utbyggnad;

nr 334, av herrar *Staxäng* och *Carlsson* i Bakeröd, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till byggande av fiskehamnar;

nr 335, av herrar *Jansson* i Kalix och *Åkerström*, om statens övertagande av underhållet av de enskilda vägar, som ha karaktär av genomfartsleder;

nr 336, av herr *Persson* i Norrby *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om vissa anslag till vägunderhåll och vägbyggnader;

nr 337, av herr *Håstad*, om inrättande av ett riksdagens löneråd med uppgift att fortlöpande medverka vid de statliga löneförhandlingarna;

nr 338, av herr *Håstad*, om uppflyttning i högre lönegrad av e. o. museiassistenten vid riksmuseet filosofie doktorn *H. Persson*;

nr 339, av herr *Agerberg m. fl.*, om upptagande till förnyad prövning av anställningsformen för platsvakter vid statens järnvägar;

nr 340, av herr *Lundqvist*, om beredande av möjlighet till särskild ersättning till löneplansanställd personal vid utförande av särskilt förorenande arbete;

nr 341, av herr *Hansson* i Önnarp *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till vissa kostnader för intervjuundersökningar, m. m.;

nr 342, av herr *Sundström* och fru *Johansson* i Skövde, om pension eller understöd åt växelstationsföreståndarinnan *Dagmar Linnéa Ingeborg Gustavsson*;

nr 343, av herr *Jonsson* i Järvsand, om samordning av de förmåner, som vid utbildning utgå till s. k. militärrespektive civilskadade;

nr 344, av herr *Lindström m. fl.*, om årligt understöd åt förre vägarbetaren *N. O. Molander*;

nr 345, av herrar *Håstad* och *Severin* i Stockholm, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till vissa kostnader för intervjuundersökningar, m. m.;

nr 346, av fröken *Ager m. fl.*, om anslutning till statens pensionsanstalt av rektor och kursledare vid Svensk sjuksköterskeförenings fortsättningskurser;

nr 347, av herr *Pettersson* i Dahl *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri samt till kostnader för främjande av företagsverksamhet m. m.;

nr 348, av herr *Eriksson* i Sandby, om ersättning till linfabrikarbetaren *J. A. Söderlund* för olycksfall i arbete;

nr 349, av herr *Nilsson* i Bästekille *m. fl.*, om anslutning till statens pensionsanstalt av vissa befattningshavare hos föreningen för växtförädling av fruktträd, m. m.;

nr 350, av fru *Sjöstrand m. fl.*, angående befrielse för majoren *C. M. O. Klingspor* och sergeanten *B. J. Karlsson* från erläggande av inkomstskatt för viss uppburan ersättning för röjning av minfält;

nr 351, av herrar *Gezelius* och *Severin* i Stockholm, med förslag till lag om ändring av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen;

nr 352, av herrar *Edström* och *Schmidt*, om vissa skattelättnader för rederier beträffande försäkringsersättning för förlust av fartyg, m. m.;

nr 353, av herrar *Åqvist* och *Kollberg*, om ändrade grunder för beskattningen av icke börsnoterade aktier;

nr 354, av herr *Staxäng*, angående skattelättnader för fiskare i syfte att

stimulera försöksfiske på avlägsna fiskevatten;

nr 355, av herr *Edberg*, om viss ändring i taxeringsförordningen;

nr 356, av herr *Kristensson* i Osby *m. fl.*, om upphävande av förordningen om skatt vid tillverkning och import av personbilar *m. m.*;

nr 357, av herr *Nilsson* i Svalöv *m. fl.*, om visst tillägg till anvisningarna till 3 § kommunalskattelagen;

nr 358, av fröken *Wetterström*, om rätt att vid taxering till skatt åtnjuta avdrag för kostnad för anskaffande av för beredskapslagring av drivmedel för traktorer avsedd bränsletank;

nr 359, av herrar *Svensson* i Ljungkile och *Ohlin*, om ökad rättvisa i skatteavvägningen mellan olika folkgrupper;

nr 360, av herr *Nilsson* i Göingegården *m. fl.*, angående uppskattningen av värdet av villaägares bostadsförmåner vid beskattningen;

nr 361, av herr *Jansson* i Aspeboda *m. fl.*, om ändring i visst hänseende av kommunalskattelagens bestämmelser rörande rätt till ortsavdrag och avdragsrätt för försäkringspremier *m. m.*;

nr 362, av herr *Jansson* i Aspeboda *m. fl.*, angående bestämmandet av promilletalet för skogsvårdsavgifterna;

nr 363, av herr *Agerberg m. fl.*, angående bestämmandet av promilletalet för skogsvårdsavgifterna;

nr 364, av herr *Ohlin m. fl.*, om avskaffande av kvarlåtenskapsskatten;

nr 365, av herr *von Friesen m. fl.*, om skattebefrielse för vissa litterära stipendiestiftelser;

nr 366, av herr *Widén m. fl.*, angående upphävande av lagen om investeringskonto för skog *m. m.*;

nr 367, av herr *Sjölin m. fl.*, om viss lindring i fastighetsbeskattningen;

nr 368, av herr *Sjölin m. fl.*, angående fastställandet av hyresvärdet av sommarbostad vid beskattningen;

nr 369, av herr *Sjölin* och fru *Sandström*, om höjning av det skattefria beloppet för äkta makar vid förmögenhetsbeskattningen;

nr 370, av herrar *Sjölin* och *Edström*, om befrielse från elskatt för s. k. processkraft;

nr 371, av herr *Dickson*, om tillsätande av särskild tjänsteman i prövningsnämnderna med uppgift att tillvarata de skattskyldigas intressen;

nr 372, av herrar *Ekdahl* och *Jönsson* i Gärd's Köpinge, om avskaffande av rätten att vid taxering till skatt åtnjuta avdrag för representation;

nr 373, av herr *Pettersson* i Dahl *m. fl.*, angående utredning av finansieringsproblemen inom hantverk och småindustri;

nr 374, av herr *Hjalmarson m. fl.*, angående en omprövning av den ekonomiska politiken i riktning mot friare linjer;

nr 375, av herr *Gustafsson* i Borås *m. fl.*, om rätt för sparbankerna att bedriva premiesparrörelse;

nr 376, av herrar *Nilsson* i Göingegården och *Håstad*, om åtgärder för främjande av det enskilda personliga sparandet;

nr 377, av herr *Edström*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 5, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 255 § sjölagen och lag angående ändrad lydelse av 4 § 5 mom. lagen den 5 juni 1936 (nr 277) i anledning av Sveriges tillträde till 1924 års internationella konvention rörande konossement;

nr 378, av herrar *Åqvist* och *Stenberg*, om åtgärder mot bullersam trafik av motoreyklar;

nr 379, av fröken *Elmén* och herr *Schmidt*, om ställande av vissa kronan tillhöriga båtar under kontroll av inspektionsmyndighet;

nr 380, av fru *Nilsson m. fl.*, angående lagstiftning om lika lön för lika arbete;

nr 381, av herrar *Hagberg* i Stockholm och *Holmberg*, angående lagstiftning om rätt till arbete;

nr 382, av herr *Spångberg m. fl.*, om en utredning angående åtgärder till trafiksäkerhetens främjande;

nr 383, av herr *Hagberg* i Stockholm

m. fl., angående åtgärder i syfte att förmå fastighetsägarna att utföra erforderliga reparationer;

nr 384, av herr *Vigelsbo m. fl.*, angående lagstiftning beträffande tillstånd för utövande av fastighetsmäklaryrket;

nr 385, av herr *Johansson* i Mysinge, om tryggande av yrkesfiskares nyttjanderätt till av dem arrenderade fiskevatten;

nr 386, av herr *Larsson* i Luttra *m. fl.*, om översyn av gällande tätortslagstiftning;

nr 387, av herrar *Jansson* i Kalix och *Gavelin*, om viss lagstiftning angående saluförande av smör *m. m.*;

nr 388, av herr *Hagberg* i Stockholm *m. fl.*, om viss ändring av 21 § arbetarskyddslagen;

nr 389, av herr *Andersson* i Alfredshem *m. fl.*, angående översyn av författningarna om den kyrkliga jorden;

nr 390, av herr *Wedén m. fl.*, om viss inskränkning av byggnadsregleringen *m. m.*;

nr 391, av herr *Hjalmarson m. fl.*, om avveckling av byggnadsregleringen;

nr 392, av fru *Sandström m. fl.*, om förhöjning av vattenregleringsavgifterna;

nr 393, av fru *Johansson* i Norrköping *m. fl.*, om höjning av moderskapspenningen och moderskapshjälpen;

nr 394, av herrar *Andersson* i Björkäng och *Persson* i Norrby, om en allmän översyn av gruvlagen;

nr 395, av herr *Andersson* i Björkäng *m. fl.*, om viss ändring av 15 § jaktstadgan;

nr 396, av herr *Pettersson* i Degerfors *m. fl.*, angående översyn av brandförfattningarna *m. m.*;

nr 397, av herrar *Lindström* och *Asp*, angående viss ändring i grunderna för bidrag ur älgskadefonden;

nr 398, av fru *Löfqvist m. fl.*, angående vissa spörsmål rörande kioskhandeln;

nr 399, av herr *Jansson* i Aspeboda *m. fl.*, om vidgad inlösningsrätt vid laga skifte enligt lagen med särskilda be-

stämmelser om delning av jord å landet inom vissa delar av Kopparbergs län;

nr 400, av herr *Jansson* i Aspeboda *m. fl.*, om viss ändring i förordningen angående yrkesmässig automobiltrafik *m. m.*;

nr 401, av herrar *Widén* och *Löfgren*, om viss ändring i och översyn av förordningen angående yrkesmässig automobiltrafik *m. m.*;

nr 402, av herr *Nilsson* i Östersund *m. fl.*, om förhöjning av vattenregleringsavgifterna;

nr 403, av herr *Nilsson* i Östersund *m. fl.*, om befogenhet för hälsovårdsnämnd att utöva tillsyn över skogsföreläggningar;

nr 404, av herr *Almgren m. fl.*, om påskyndande av utredningen för utarbetande av slutligt förslag till allmän pensionsförsäkring;

nr 405, av herr *Dickson*, om översyn av bestämmelserna om förevisande av djur vid offentliga föreställningar;

nr 406, av herr *Gezelius m. fl.*, om ändrad lönegradsplacering för länsjägmästare- och kamrerarebefattningarna hos skogsvårdsstyrelsen i Kopparbergs län;

nr 407, av herr *Pettersson* i Dahl *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Förekommande och hämmande av smittsamma husdjursjukdomar: Övriga utgifter;

nr 408, av herr *Rimås m. fl.*, om utredning angående omfattningen av den varmblodiga hästaveln och den framtida verksamheten vid statens hingstdepåer, *m. m.*;

nr 409, av herr *Vigelsbo m. fl.*, om en allmän översyn av gällande bestämmelser rörande statliga lån till anskaffande av spannmålstorkar;

nr 410, av herr *Johansson* i Norrfors *m. fl.*, om ökat anslag till befrämjande av landsbygdens elektrifiering;

nr 411, av herr *Svensson* i Krokstorp, angående inordnande under lantbruksnämnderna av lånebidragsverksamheten beträffande för fiskerinäringens utövande nödvändiga byggnader;

nr 412, av herr *Larsson* i Luttra *m. fl.*, angående viss omläggning av brödsädesregleringen;

nr 413, av herrar *Jansson* i Kalix och *Gavelin*, om statsbidrag till anskaffande av tjänstebostäder åt distriktsveterinärer;

nr 414, av herr *Jacobsson* i Igelsbo *m. fl.*, om en översyn rörande arbetsfördelningen mellan de myndigheter, som handlägga ärenden angående jordbrukets rationalisering;

nr 415, av herr *Jacobsson* i Igelsbo *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till fiskets befrämjande i de särskilda orterna;

nr 416, av herr *Hansson* i Önnarp *m. fl.*, om ökat anslag till understödjande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm *m. m.*;

nr 417, av herr *Staxäng*, om undersökning angående uppsättande av en radiofyr å Klövningarna i norra Bohuslän;

nr 418, av herr *Staxäng m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Avlöningar;

nr 419, av herr *Magnusson m. fl.*, om ökat anslag till väg- och flottledsbyggnader i enskild ägo;

nr 420, av fru *Sandström m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till rörelsekapital för domänverket;

nr 421, av herr *Kollberg*, om pension åt specialläraren i författningskunskap vid lantbrukshögskolan juris utriusque kandidaten Å. J. A. Ekstrand;

nr 422, av fru *Ewerlöf m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om understöd åt lanthushållningsseminariet å Rimforsa;

nr 423, av herr *Andersson* i Björkäng *m. fl.*, angående en utredning av kostnaderna för veterinärvården *m. m.*;

nr 424, av herr *Holmberg m. fl.*, om sänkning av minuthandelspriset å marгарin;

nr 425, av herr *Nihlfors m. fl.*, om be-

redande av en personlig löneställning för avdelningsföreståndaren vid veterinärhögskolan professor E. Åkerblom;

nr 426, av herr *Utbult m. fl.*, om viss ändring av bestämmelserna rörande fonden för fiskerinäringens befrämjande;

nr 427, av herr *Arweson m. fl.*, angående löneställning och anställningsform för assistenten å havsfiskelaboratoriets hydrografiska avdelning;

nr 428, av herr *Agerberg m. fl.*, om inrättande av ett antal befattningar som husdjursinstruktör hos hushållningssällskapet;

nr 429, av herrar *Antby* och *Widén*, om ökat anslag till understödjande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm;

nr 430, av herrar *Stenberg* och *Åqvist*, angående en omprövning i visst avseende av 1952 års upphandlingskungörelse;

nr 431, av herr *Severin* i Stockholm *m. fl.*, om utredning av kostnadsbesparingar för kommuner och församlingar vid ökat användande av eldbegängelse;

nr 432, av herr *Ohlin m. fl.*, om en utredning angående möjligheterna att minska den statliga kontrollen över kommunala organ;

nr 433, av herrar *Gustafsson* i Skellefteå och *Löfroth*, om borttagande av snälltågsavgiften för vissa snälltåg på sträckan Vännäs—Boden och åter;

nr 434, av fröken *Elmén m. fl.*, om åtgärder i syfte att bringa upplysning angående äktenskapets juridik och ekonomi *m. m.*;

nr 435, av herr *Johansson* i Norrfors *m. fl.*, angående obligatorisk kontroll av elektriska mätare; och

nr 436, av herr *Pettersson* i Dahl *m. fl.*, angående utredning av frågan om strandägares rätt till fiske.

Dessa motioner bordlades.

Kammarens ledamöter åtskildes här efter kl. 7.47 em.

In fidem
Gunnar Britth.